

آزمایشگاه پاتوبیولوژی و ژنتیک

پارسه

تست بعد از نزدیکی (PCT)

نمپ ۲۸ (نشریه ماهانه آزمایشگاه پارسه)

Parseh
Pathobiology &
Genetics Lab.

تهران - خیابان جناح - بالاتر از بلوار شهید کلاب

نرسیده به فلکه دوم صادقیه - نیش کوچه عابدزاده

ساختمان پارسه - طبقات اول تا چهارم

تلفن و دورنگار: ۵ - ۴۴۲۸۷۶۳۲

www.ParsehLab.com
www.ParsehLab.net
info@parsehlab.com

@ParsehLaboratory

آزمایشگاه پاتوبیولوژی و ژنتیک پارسه

تهران - خیابان جناح - بالاتر از بلوار شهید کلاب - نرسیده به فلکه دوم صادقیه

نیش کوچه عابدزاده - ساختمان پارسه - طبقات اول تا چهارم

تلفن و دورنگار: ۵ - ۴۴۲۸۷۶۳۲

Parseh Pathobiology & Genetics Lab.

اصلاح شدن می‌باشد. برای مثال اگر دلیل منفی بودن تست، اختلال در موکوس به دلایل:

۱- فقدان تخمک گذاری باشد، تخمک گذاری را می‌توان تحریک نمود.

۲- عفونت دهانه رحم باشد، این حالت را می‌توان با استفاده از کوتریزاسیون یا فریزینگ بافت غیرطبیعی دهانه رحم درمان کرد و در نتیجه این بافت از بین رفته و غدد سالم دهانه رحم جایگزین آنها می‌شود.

۳- گاهی موکوس چسبنده و ضخیم را می‌توان با استفاده از داروهای ضد سرفه (مثل اکسپکتورانت که حاوی guaifensin می‌باشد) به میزان یک یا دو قاشق در روز، به مدت ۳-۴ روز قبل از زمان تخمک گذاری، درمان نمود، همانطور که guaifensin خلط را رقیق تر می‌کند کمک می‌کند تا موکوس دهانه رحم نیز رقیق تر شود.

۴- موکوس کم، تولید موکوس را می‌توان با استفاده از استروژن کمکی با دوز کم تشدید نمود.

Parseh Pathobiology & Genetics Lab.

تست بعد از نزدیکی (PCT)

این تست یکی از اولین تست‌ها برای ارزیابی ناباروری است و در حدود بیش از ۱۰۰ سال است که انجام می‌شود. زمان انجام PCT مهم بوده و باید در مرحله قبل از تخمک‌گذاری، در زمان بیشترین سیالیت و حجم موکوس انجام شود، بنابراین فرد و پزشک باید زمان تخمک‌گذاری را تخمین بزنند، تعیین دقیق این روز، کار مشکلی است، به‌خصوص اگر سیکل‌های قاعدگی نامرتب باشد. زمان تخمک‌گذاری با استفاده از روش‌های مختلف مثل کیت تشخیص تخمک‌گذاری و یا نمودار درجه حرارت پایه‌ای بدن (Body Base Temperature- BBT) محاسبه و برآورد می‌شود. معمولاً زمان تخمک‌گذاری در سیکل‌های قاعدگی منظم و ۲۸ روزه، روز ۱۴ سیکل می‌باشد. در چنین مواردی پزشک به زوج توصیه می‌نماید در روز ۱۳ سیکل حداقل ۶ ساعت قبل از مراجعه به مطب یا مرکز درمان ناباروری جهت PCT، عمل نزدیکی انجام شود. ولی در سیکل‌های نامنظم ممکن است پزشک با استفاده از داروی کلومیفن زمان تخمک‌گذاری و تاریخ PCT را تنظیم نماید. تست PCT بدون درد بوده و سریع انجام می‌شود. شیوه انجام تست، مشابه پاپ اسمیر است. در طی معاینه داخلی که حداقل ۴ ساعت بعد از نزدیکی انجام می‌گیرد. نمونه موکوس از کانال دهانه رحم تهیه و پس از قرار دادن بر روی لام جهت بررسی به آزمایشگاه ارسال می‌شود، بیشتر پزشکان بهترین زمان برای انجام این تست را حدود ۸-۴ ساعت بعد از نزدیکی می‌دانند. تست در صورتی مثبت تلقی می‌شود که تعداد معینی

اسپرم زنده طبیعی در حال شنا کردن در موکوس دیده شود. اسپرم باید دارای حرکت سریع و رو به جلو باشد. نتیجه مثبت PCT نقش تعیین‌کننده در انتخاب روش درمانی دارد و نشان‌دهنده آن است که:

- ۱- شوهر به اندازه کافی اسپرم طبیعی تولید می‌کند.
- ۲- به‌دنبال نزدیکی، اسپرم به طور صحیح در داخل واژن قرار گرفته است.
- ۳- غدد دهانه رحم طبیعی هستند.
- ۴- استروژن به میزان کافی قبل از تخمک‌گذاری تولید شده و در نتیجه تخمک‌گذاری طبیعی است.
- ۵- آنتی‌بادی ضد اسپرم در موکوس وجود ندارد. منفی شدن PCT یعنی عدم وجود اسپرم یا بی‌حرکت بودن تمام اسپرم‌ها در موکوس می‌باشد.

مواردی که سبب منفی شدن تست می‌شوند عبارتند از:
 ۱- PCT در زمان مناسب انجام نشده است. برای مثال PCT خیلی زود یا خیلی دیر در سیکل انجام شده است. زمان اشتباه از شایعترین علل نتیجه منفی بوده و لازم است که دوباره تکرار شود.

۲- تخمک‌گذاری در طی آن سیکل قاعدگی رخ نداده است. شاید دلیل آن فشار و استرس و تعیین غلط زمان انجام نزدیکی باشد.

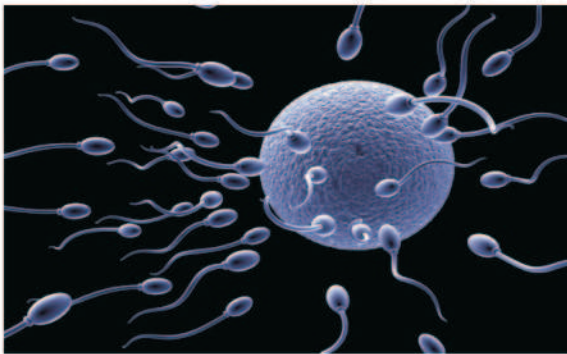
۳- تعداد اسپرم خیلی کم بوده یا حرکت آن کم است.

۴- دهانه رحم غیرطبیعی می‌تواند سبب منفی شدن تست گردد. برای مثال عفونت مزمن در دهانه رحم مانع تولید موکوس کافی می‌شود و در بعضی از زنان که دارای زخم در دهانه رحم می‌باشند، موکوس به اندازه کافی تولید نمی‌شود. همچنین بیماری‌هایی که سابقه جراحی دهانه رحم داشته‌اند (برای مثال مخروط‌برداری (Conization)) دهانه رحم که در طی این عمل جراحی، بافت دهانه رحم

بصورت مخروط (Cone) برای تشخیص و درمان ضایعات دهانه رحم برداشته می‌شود) اغلب سبب این مشکل می‌شوند.

۵- وجود آنتی‌بادی علیه اسپرم در ترشحات دهانه رحم

۶- درمان با داروهایی همچون کلومیفن، Tamoxifen، پروژسترون، دانازول که همگی برای درمان ناباروری استفاده می‌شوند می‌توانند مانع تولید موکوس خوب شوند.

به‌خاطر بسپارید که تست منفی زمانی دارای ارزش است که تست‌های منفی تکراری در شرایط کاملاً مناسب حاصل شود. اگر موکوس خوب باشد ولی PCT به‌طور مکرر منفی باشد تست نفوذ موکوس داخل آزمایشگاهی یا تست نفوذ اسپرم می‌تواند انجام شود. این تست با قرار دادن یک قطره موکوس تازه در مجاور یک قطره اسپرم تازه در روی اسلاید میکروسکوپ انجام می‌شود. در این تست تداخل بین دو قطره و نفوذ اسپرم به داخل موکوس پس از ۱۵ دقیقه بررسی و میزان تحرک اسپرم‌ها ثبت می‌گردد. در صورت عدم ورود اسپرم به‌داخل موکوس، امکان وجود پاسخ ایمنی علیه اسپرم وجود دارد و در نتیجه در صورت لزوم، تست‌های بعدی باید انجام شود. مشکلات دهانه رحم بر اساس عامل آن قابل